

Sakski ministerski prezident Stanislaw Tilich (srjedža) zeńdže so dnja 13. meje w statnej kencliji w Drježdźanach ze zastupjerjemi Domowiny k rozmowje. Na njej wobdźělichu so (wotl.) městopředsydku Domowiny Judith Waldźic, statny sekretar w kultusowym ministerstwie Herbert Wolff, předsydu Domowiny Dawid Statnik, jednaćel Domowiny Bjarnat Cyž, ministerka za wědomosć a wumělstwo prof. Sabine von Schorlemer a wjednica Rěčneho centra WITAJ dr. Beata Brěžanowa. Temy běchu mjez druhim zawjedženje 2plus jako kublanski koncept, koncept ministerstwa za wědomosć k pozbudžowanju do wužiwanja serbskeje rěče w zjawnosći a wobzamknjenju 16. hłowneje zhromadźizny Domowiny. foto: statna kenclija

Planuja konferencu narodnych mjeńšin

Berlin. Zwjazkowy prezident Joachim Gauck witaše dnja 25. apryla mje šinowu radu štyrjoch awtochtonych narodnych mje šin N mskeje na rozmowu w Berlinskim hrodě Bellevue. W radě su organizacije štyrjoch p ipóznatych awtochtonych narodnych mje šin w N mskej zjednočene:

- Danojo, zastupjeni p ez Sydsleswigske Forening (SSF) a Južnošleswigske wolerske zwjazki (SSW),
  - n mscy Sinti a Roma, zastupjeni p ez Centralnu radu n mskich Sinti a Roma,
  - Frizojo, zastupjeni p ez Seelter Buund Saaterfrizow a Fräsche Rädj/Radu Frizow, sekcija sewjer Sewjerofrizow a
  - Serbja, zastupjeni p ez Domowinu.
- Jich zastupjerjo, mjez nimi p edsydu Domowiny Dawid Statnik, jedna el Bjarnat Cyž a Kito Ela jako lon mje šinoweje rady, p edstajichu zwjazkowemu prezidentej situaciju svojich mje šin, swoje organizacije a rozložichu wužadanja, p ed kotrymiž małe ludy w N mskej a w Europje steja. Mje šinowa rada planuje nal to 2014 zhromadnje z partnerami w Berlinje

zwjazkowu konferencu narodnych mje šin. Tuta ma swoje wuchad iš o w p edložo e. 17/11638, kotruž je Zwjazkowy sejm 2012 składnostnje 20-1 tneho doporu enja k podpisanju Europskeje charty regionalnych abo mje šinowych row wobzamknył. P edloža wobsahuje d esa žadanjow zwjazkowemu knježerstwu a krajam. Dawid Statnik praji, zo ma kl tu planowana konferenca služi sensibilizaciji n mskeje ludnos e, zapóslancow a zastojnikow za situaciju, naležnos e a wo akowanja narodnych mje šin. „Škit row a sp chowanje mje šin njem li temy jenož p islušnikow mje šin wosta“, tak Statnik. P edsydka Rady Frizow, sekcije sewjer, Ilse-Johanna Christiansen, doda: „Jako mje šiny njejsmy jenož folklor a njewohrožujemy tež stabilitu w Europje. Dyrbimy a bud emy tež naš hospodarski, w domostny, medialny a intelektualny potencial pokazowa.“ Na kóncu zetkanja rozžohnowa so zwjazkowy prezident Gauck z p edsydu Domowiny D. Statnikom ze serbskim „božemje“.

J. Waldźic/B. F.

Stajnje znowa so wunamakać

W d le zwjazkoweho p edsydstwa, jeho prezidija a wub rkownje d ewo to, so wosobinsce „n kak“ p ez legistatiwnu dobu dósta. Ze zwólniwoš u, w t šnym zwjazku sobuskutkowa, p ewoznje jednotliwce tež winowatos, swoje zajimy wró o staji, zamołwitos za rozsudy a z tym zwjazane d lo p ewza a wosebje, so wo dobro serbskeho luda prócowa. W tutym nastupanju spo atnje mjenowane hrón ko p itrzechja: Mamy so stajnje zaso znowa wusm ri a so jako gremij znowa wunamaka.

Za pr nje posed enje Zwjazkoweho p edsydstwa Domowiny tuž, w tym b še sej zašly prezidij hižo do hłowneje zhromad izny p ezjedny, je wažne, zo so mjezsobu zeznajemy a tak p ijomnu a wotewrjenu klimu za d lo tworimy. Na to smy p i planowanju konstituowaceho posed enja zwjazkoweho p edsydstwa d iwali. Posed enje same, kiž wotm so dnja 20. apryla w Budyšinje, wobsteješe tuž z pom nje wulkeho d la informacijow. Jako pr nje so lonoyo gremija p edstajichu. Potom p edstajišej so zarjad Domowiny a wjednistwo RCW. Tole služeše tež zwobraznjenju wotb how a rozložanju, na koho m li so lonoyo gremija w kajkim pad e wobro i a štó je jim p i prašenjach z partnerom.

W p ichodnym d lu rozložichu so prawniske zasady a jednanske porjady, zo bychu lonoyo zwjazkoweho p edsydstwa zhonili, po kotrych zasadach so d lo rjaduje. Hakle po tym zahaji gremij swoje wobsahowe d lo, p i imž b dos chwile za naprašowanja a rozložowanja k jednotliwym dypkam. Za p ichod skutkowanja Domowiny je tole dopokaz dalšeje transparency: Jednotliwce a jeho prašenja steja dale w srjed iš u gremijoweho d la. Jeni ce z dokładnymi informacijami hod a so kmane rozsudy twori. P eju sej, zo bychu wš serbske gremije tutomu p ikładej sl dowali – w zmysle dobreje serbskeje zhromadnos e.

Dawid Statnik, p edsyda Domowiny

Nowe zwjaskowe předsydstwo wuzwolene

Wjerbno bě dnja 23. měrca hosćiel 16. hłowneje a wólbneje zhromadźizny Domowiny, na kotrejž so 149 delegatow ze wšěch župow a towarstwow wobdźěli. Mjez čestnymi hosćimi běchu zapóslancy zwjaskoweho sejma a krajneju sejmow Sakskeje a Braniborskeje. Postrowy braniborskeho knježerstwa sposrědkowa ministerka za wědomosć profesorka Sabine Kunst. Dalše postrowy přednjeseštaj krajny rada wokrjesa Sprjewja-Nysa Harald Altekruiger a zapóslanc zwjaskoweho sejma profesor Martin Neumann.

Z rozprawy předsydy

Rozprawy p edsydy wo d ławos i Domowiny po 15. hłownej zhromad i znje a w jubilejnym l e Domowiny poda Dawid Statnik. Zjimajo wón praji: „Wobhladamy-li sej lis inu kandidatow za zwjaskowe p edsydstwo, zw s amy, zo njejsmy p ichodnu generaciju jenož nar eli, ale ju tež za d ło w Domowinje zahorili. ... Serbstwo so wuwija, a tež Domowina dyrbi so dale wuwija . Dale wobstejace nadawki su na p .:

- załožbowu rady jeni ce ze serbskich zastupjerjow wutwori ,
- Domowinje prawo skórzby we wšitkich naležnos ach Serbow zmóžni ,
- skón nje krute m stno w rozhłosowej rad e MDR dósta .

Tola nowe asy p injesu tež nowe wobstejnos e a wužadanja. Sydlenški rum je drje škitne pasmo Serbow, ale w asu globalizacije dawno hižo nic mjeza skutkowanja Domowiny. Inicijatywy, kaž na p iklad ‘Stup dale’ w Drježd anach a druhe zwonka Łužicy, chcemy a bud emy po našich móžnos ach dale podp ra a sp chowa . Akcije jednotliwcow, kaž ‘A serbsce?’, nam pokazuja, zo dyrbimy sej sami wuw domi , što chcemy a kak tole zhromadnje z komunalnymi zarjadniš emi zmištrujemy. Tola tež nut kotowarstwowym diskutijam njem li so wuhiba .

Prašnje do p ichoda je, kajki model wólbow faworizujemy. Namjetuje so, w p ichod e mandaty a gremije w Domowinje p ez łonske wólbny wuzwoli . Z tym bychmy zastupjerjow dale a sylnišo legitimowali. Ze š rokim a transparentnym modelom

nut kownych wólbow by so móhlo dale p emyslowa , ha njewolimy rad i elow Załožby za serbski lud na podobne wašnje a ha njenatožujemy tole tež za zastupjerjow Serbskeju radow krajow Sakskeje a Braniborskeje. Zdobom m ĩa so w tutym zwisku róla p irodneho łona Domowiny rozjasni a forma sobuskutkowanja zrijadowa .

Předsyda wólbneho wuběrka Krěšćan Korjeńk gratuluje Dawidej Statnikej, kiž bu z 96,5 procentami hłosow znowa jako předsyda Domowiny wuzwolony (wotlěwa).

Z mjenowanej diskutijy chcemy za Domowinu hiš e sylnišu akceptancu mjez Serbami docp . Trjebamy wuske styki k našej bazy, k Domowinskim skupinam a towarstwam, zo bychmy našim łonom zas a zaso zam ry našeje narodneje organizacije zblíželi, jich do sobud ĩa wabili, sej jich bazowe d ĩo es ili a nic naposledk nowych łonow do našich rjadow nawabili ...

‘Serbski olm’ so umpa, wichor do njeho p ima a hrozy strach, zo so zwró i. My pak m li wod idło kru e d erže , so tež na młodych lud i zep ra a na nowe ideje twari . P eju nam wš m dale móc a wutrajnos za wod enje našeje jeni keje łód e – za zaru enje Serbow p ichoda.“

Nowowólbny organow Domowiny

Dawid Statnik bu znowa jako p edsyda Domowiny wuzwolony.

Wón wukonješe tute zastojnstwo hižo z l ta 2011 estnohamtsce. N tko dóstawa tajke zarunanje, zo móže cyłodnjowsce za Domowinu d ĩa .

Za m stop edsydow Domowiny wuzwolichu delega a Judith Wał dic a Marka Han ika.

Nowemu zwjaskowemu p edsydstwu p isłušeja dale:

- Margitta Altkrügerowa (Serbske

šulske towarstwo)

- Stefan Anders (župa Kamjenc)
- Wito Bejmak (Sp chowanski kruh za serbsku ludowu kulturu)
- Jan B ĩk (Zwjazk serbskich wum ĩcow)
- Marcel Brauman (Towaršnos za sp chowanje Serbskeho ludoweho ansambla)
- Guido Budar (Towarstwo Cyrila a Metoda)
- Hanka Budarjowa (Zwjazk za serbski kulturny turizm)
- Monika Cyžowa (Zwjazk serbskich rjemjeslnikow a p edewza elow)
- Zala Cyžowa (župa Kamjenc)
- Jenifer Dünnbierojc (župa Dolna Łužyca z. t.)
- Kito Ela (župa Dolna Łužyca z. t.)
- Milan Funka (Serbski Sokol)
- Roman Grzyb (župa Wojerecy)
- Manfred Hermaš (župa B ĩa Woda/Niska)
- William Janhoefer (župa Dolna Łužyca z. t.)
- Tomaš Jurk (Zwjazk serbskich studowacych)
- Marcus Kó ca (župa Dolna Łužyca z. t.)
- Judit Kubicec (Zwjazk serbskich sp warskich towarstwow)
- Jurij Łuš anski (Ma ĩca Serbska)
- Chrysta Meškankowa (Towarstwo Cyrila a Metoda)
- dr. Madlena Norbergowa (župa Dolna Łužyca z. t.)
- Jan Nuk (župa Budyšin)
- Diana Pawlikowa (Serbske młod inske towarstwo Pawk)
- Jana P trowa (župa Budyšin)
- Enrico Šolta (župa Wojerecy)
- Katrin Suchec-D ĩslawkowa (Towarstwo za sp chowanje serbskeho kulturneho a informaciskeho srjed ĩš a w Barlinje).

Jako łonojo rewizijnego wub rka buchu woleni:

- Florian Br zan
- M r in Mark
- P ĩš Petrick
- Dirk Šewc
- Marko Wjesela.

Jako łonojo zm rcowskeho wub rka wuzwolichu so:

- J wa-Marja ornakec
- dr. Ludwig Ela
- Joachim Glücklich
- Hajko Kozel
- Gabriela Korchowa.

Člonojo noweho zwjazkowego předsydstwa (wotlěwa) T. Jurk, G. Budar, M. Hančík, J. Kubicec, J. Bělk, D. Pawlikowa, H. Budarjowa, M. Hermaš, Chr. Meškankowa, D. Statnik, J. Waldžic, J. Pětrowa, M. Kóncař, Z. Cyžowa, K. Suchec-Džišlawkowa, K. Ela, J. Luščanski, dr. M. Norbergowa, W. Bejmak, J. Dünnbieroje, J. Nuk, W. Janhoefer, M. Brauman a M. Funka. foto: Domowina

Wobzamknjenja

Na namjet p edsydy Dawida Statnika wobzamknychu delega a:

„Delega a 16. hłowneje zhromad izny Domowiny p iwozmu rozsudy zwjazkowego p edsydstwa o. 181, 183

a 184 a zákón a z tym diskusiju wo prawniskej formje zastupnistwa serbskich zajimow. Z tutoho rozsuda wuros ace žadanja k skru enju Domowiny maja by ze zakładom za narodno-politiske skutkowanje t šneho zwjazka.“

Hłowna zhromad izna schwali tohorunja zm njene wustawki, wozjewjene pod www.domowina.de, a d łowe sm rnicy za dobu ha do 17. hłowneje zhromad izny Domowiny w l e 2015, wozjewjene w tutym isle Našeje Domowiny.

Dźělowe směrnicy Domowiny za lěta 2013 - 2015

Dźělowe směrnicy wobsahuja najwažniše nadawki, kiž su wusměrjene na dalše skrućenje Domowiny w dotalnej prawniskej formje jako njewotwisny a samostatny zwjazk Serbow a třěšny zwjazk serbskich towarstwow Delnjeje a Hornjeje Łužicy kaž tež zastupjerki zajimow serbskeho ludu. Wone postajeja čěžišćowe pola dźělawasće Domowiny za dobu hač do 17. hłowneje zhromad izny Domowiny w lěće 2015. Wone su tuž zakład zhromadneje dźělawasće wšitkich w Domowinje zjednoćenych narodnych mocow w přenjeje položcy legislatiwneje doby 2013 – 2017.

1. Spěchowanje serbskeje rěče

1.1. Domowina wutwori w swojim zarjed e ha do 17. hłowneje zhromad izny 2015 znowa m stno referenta/ki za kubljanje a młod inu.

1.2. Hižo w sm rnicach Domowiny l ta 2007 formulowany nadawk wutworjenja kubłanskeje sy e z wosebitos emi Hornjeje a Delnjeje Łužicy ma so ha do kónca 2015 zwoprawd i .

1.3. Domowina zestaja katalog r sp chowacych napravow, diferencowany po regionach. Spjelnjenje dotalnych napravow ma so wuhódno i a nowe naprawy maja so na hospodarske l to wusm rjene nad ĩa abo wudospoňi .

1.4. Domowina dale kritisce p ewod uje dalewuwi e koncepta 2plus jako zawjazowacu wuwu owansku metodu w Sakskej. Žada sebi hromad e ze Serbskej radu nowel rowanje wuwjed enskeho postajenja šulskeho zakonja za serbski sydłenski rum Saks-

keje. W Braniborskej ma so status WITAJ-wu by jako wotchilaca organizatoriska forma wu by na zakład e dokładneje ewaluacije zm ni na regularnu bilingwalnu wu bu.

1.5. Domowina podp ruje dalše proflowanje R neho centruma WITAJ jako srjed iš o pedagogiskich poslužbow a sl d enjow na dobro dalšeho sp chowanja serbskeje r e. RCW p ihotuje hromad e z druhimi partnerami kubłanske zarjadowanje k r nemu planowanju.

1.6. Zwjazkowe p edsydstwo stara so dale wo runoprawos p iwužiwanju delnjo- a hornjoserbš iny (na p ikład w materialijach).

2. Skrućenje a dalewuwiće Domowiny po 100. rónčicy jeje založenja

2.1. Domowina zd ĩa sej z pomocu dokładneje nut kotowarstweje a zjawneje diskusije nowy naronny program „Domowina 2025“ ke skru enju

a dalewuwi u Domowiny pod hesłom „zamołwitos – wotewrjenos – zwjazanos “. Programowa komisija dale skutkuje, nawjeduje diskusijny proces a p edpołži p ichodneje hłowneje zhromad iznje doskón ny na isk noweho programa ke schwalenju.

2.2. Domowina dorozumi so wo nowych formach zap ije a cyłeho ĩonstwa a dalšich Serbow kaž tež p e elow Serbow do zhromadneho d ĩa. Wosebje dodiskutuje namjetaj za prawólby ĩonstwa a za naprašowanje ĩonstwa k bytostnym prašenjam Domowinskeho a narodneho d ĩa.

2.3. Domowina zwoprawd a zam rnje wšitke nadawki ze swjeho koncepta k pol pšenju nut kowneje a wonkowneje komunikacije. Wosebje wužiwa sylnišo móžnos e digitalneje komunikacije. Wabi zam rnje nowych ĩonow do swjich rjadow a podp ruje nasta e nowych skupinow a towarstwow. dale na str. 4

Delegaća župy Delnja Łužica we Wjerbnje.

fota str. 2 a 4: J. Helgest

3. Rozšěrjenje sobu- a samopostajowanskich prawow serbskeho ludu

3.1. Na zakład e wobzamknjenja 15. hłowneje zhromad izny Domowiny k rozš rjenju sobupostajowanskich a samopostajowanskich prawow w naležnos ach serbskeho ludu a zložuju so na rozsud wo skru enju Domowiny jako p ipóznata zastupjerka zajimow serbskeho ludu po § 5 Serbskeho zakonja Sakskeje a hladajo na § 4a na iska k nowel rowanju Serbskeho zakonja Braniborskeje wona swoje prócowanja sm rodajnje pokro uje. K tomu sej žada nowel rowanje wotpow dnych zakonjow, postajenjow a zr enjow.

3.2. Domowina so za to zasad uje, zo legitimuja łonow Serbskeju radow Braniborskeje a Sakskeje za wólbnu dobu 2014-2019 bjezwuwza nje Serbja na zakład e zakonskeho rjadowanja, kiž ma so wotpow dnje stwori .

3.3. Domowina so prócuje wo zm nu statneho zr enja wo Założbje za serbski lud, kotraž zmóžni, zo so Rada Założby za serbski lud za nowu wólbnu dobu 2015-2019 bjezwuwza nje ze Serbow skonstituuje. Statni zastupjerjo m li z dohladowanskej radu jenož hiš e wužiwanje sr dkow po pła iwych p edpisach kontrolowa .

3.4. Domowina podp ruje nowel rowanje Braniborskeho serbskeho zakonja.

4. Spěchowanje serbskeje kultury

4.1. Domowina so dale za to zasad uje, zo so zarjadniska podp ra za kulturne aktiwity a projekty na bazy skón nje rjaduje. K zaru enju dosahaceho fncancowanja projektowych

a zarjadniskich potriebow prócuje so Domowina wo nowel rowanje fncancneho dojednanja, kotrež tež infacisku ratu zap ija.

4.2. Domowina bud e z hos i elku sw toweho kongresa CIOFF (to je sw towy zwjazk za organizaciju folklornych festiwalow) w l e 2014 we Łužicy. We wuskim zhromadnym d le z kulturnymi akterami a zamołwitymi prezentuje wona zastupjerjam z cyłeho sw ta wukonliwos serbskeho ludowe ho wum łstwa.

4.3. Domowina je w dalšim procesu zesyljenja samopostajowanskich prawow serbskeho ludu k p ewza u nošerstwa serbskich kulturnych institucijow zwólniwa.

5. Hospodarske a infrastrukturalne naležnosće:

5.1. Domowina prócuje so dale wo to, zo so wobked buja serbske zajimy w dalšim planowanskim procesu za dalewjed enje bruniceweje jamy Wochozy. Podp ruje župu B ĺa Woda/Niska p i prócowanjach wo zachowanje a sylnjenje serbskeje substancy pod wum njenjemi dołhodobneho wudobywanja brunicy.

5.2. Domowina zasad uje so za to, zo so serbske zajimy p i dalšim wuwi u Łužiskeje j zoriny wobked buja.

5.3. Domowina pokro uje ze sobud łom w modelowym regionje Hornja Łužica-Delnja Šleska w zwisku z tr bnymi napravami k l pšemu wobked bowanju wužadanjow demografiskeho wuwi a.

6. Zhromadne džěto z legislatiwu a eksekutiwu wšěch runin

6.1. W p ihotach na komunalne wól-

by w l e 2014 podp ruje Domowina serbske wolerske zjedno enstwa a dalšich serbskich kandidatow. Prócuje so wo prawidłowne wothłosowanje z (nowowuzwolenymi) komunalnymi parlamentami a zamołwitymi za serbske naležnos e.

6.2. Domowina podp ruje nowowutworjenje porad owacych gremijow na polu serbskich naležnos ow poboku wokrjesow a komunow we wólbnej dobj 2014-2019 w Braniborskeje a Sakskeje. Prócuje so wo stajne a spomóžne zhromadne d ĺo z nimi a wo wum nu nazhonjenjow.

6.3. Domowina wud ĺa za wólbny krajneju sejmow Braniborskeje a Sakskeje w l e 2014 wo akowanja na polu serbskich naležnos ow a nawjaza tr bne kontakty z nowowuzwolenymi zapóslancami a gremijemi.

Marko Hančik je jedyn z dweju městpředsydow. Wón džěla jako biologa w Choćebuzu.

6.4. Domowina zasad uje so sylnišo za runohódne wužiwanje serbsč iny w zjawnym žiwjenju serbskeho sydlenskeho ruma. Porad uje zjawne zarjadnistwa p i zaru enju dwur nych pomjenowanjow na zakład e pła iwych p edpisow a p i wuporjed enju zmylkow w serbskich napisach. Domowina podp ruje zam rne zwoprawd enje „Plana napravow Sakskeho statneho knježerstwa k pozbud owanju do wužiwanja serbskeje r e“ a zasad uje so za wotpow dne konkretne naprawy krajneho knježerstwa Braniborskeje. Zwoprawd enje tutych sm rnicow koordinuje zwjazkowe p edsydstwo z pomocu swojeho prezidija a swojich d łowych wub rkow.

Sobustawske župy a nadregionalne towarstwa so do p esad enja nadawkwow zap ijeja.

Ominozny rozsud na hłownej zhromadźiznje?

Wobhladaš-li sej rozprawy n kotrych medijow wo 16. hłownej zhromad iznje Domowiny, maš za iš , zo je so tam w sty eklat stał. M nju pozdatnje „horcu“ diskusiju nastupajo rozsud, z kotrymž skón ichu delega a diskusije wo móžnym modelu zastupnistwa Serbow. Zakład toho b še rozsud hłownej zhromad izny z l ta 2011, zo m li wo tym w našim łonstwje diskutowa . Wobsahowy zakład tworješe podložk d łoweje skupiny Załožby za serbski lud „korporacija zjawneho prawa“, w kotrymž pokazašej so alternatiwje: pak skru enje Domowiny jako towarstwo, pak p etworjenje Domowiny do korporacije zjawneho prawa. Tute p emyslowanje wowliwowaše dalša mysl, kotruž iniciatiwna skupina „serbski sejmik“ faworizuje. Je sej Domowina n tko „pranc“ nadawała? Po mojim m njenju nic:

1. Wo najl pšim juristiskim modelu zastupnistwa Serbow smy tež na wšelakich runinach w Domowinje wospjet diskutowali. Hižo w l e 1990 b prašenje, kotru formu zastupnistwa m li Serbja woli . Bjezdw la zw s amy, zo njeje towarstwowa struktura najwyše legitimowane zastupnistwo, tola njem li zaby , zo trjebaš za wólby zastupnistwa tež wolerja-jednotliwca. Hdyž pak njemóžeš Serba jako wolerja zw s i (prawniska zasada je swoboda wuzna a, to r ka, žadyn zarjad njesm narodnos zw s i abo zapisa), je ežko, wólby p ewjes . To samsne pła i za móžne teritorialne

p emyslowanja: Jeli by wjetšina (na p . wšitcy wobydlerjo Łužicy, ha runjež je pod l Serbow wo iwidnje mje ši ha pod l druhich) zastupnistwo mje šiny woliła, njeby wusl dk hižo awtentiški a realistiski „serbski“ był. Z toho wuchad a, zo njeje „zastupnistwo“ jeni ce honjenje za legitimaciju ze stron wolerja, ale wosebje tež awtentskos e wólbow. Tole b še stajnje konsens mjez Serbami w dotalnych diskusijach.

2. Diskusija – wšojedne, što je ju wjedł – njeje so w lud e p immiła. Twjerd i so samo, zo je „elitarna“. Kak pak chceš diskusiju wo zastupnistwje ludu bjez ludu wjes ?

3. Zwjazkowe p edsydstwo je rozsud ilo, a to po diskusiji na zjawnym posed enju dnja 4. julija 2012 we Wojerecach: zo faworizuje so dale towarstwowy model (wobzamknjenja o. 181-184). Na tutym wje oru bu na zakład e p edchad aceje diskusije wotpow dna papjera d łoweje skupiny Załožby za serbski lud rozložena.

4. Hłowna zhromad izna Domowiny ma po wustawkach nadawk, dotalne zwjazkowe p edsydstwo wuwjaza a nowe woli . Wuwjazanje stawa so na zakład e schwaleneje rozprawy wo d ławos i. L tuša hłowna zhromad izna Domowiny m ješe tež w tutym zwisku rozsudy zwjazkowego p edsydstwa o. 181-184 k modelej zastupnistwa wobkru i . Potajkim sta so rozsud wo zastupnistwje hižo w

l e 2012 a hłowna zhromad izna je jón jeni ce hiš e raz potwjerd iła. Byli l tuša hłowna zhromad izna tutu temu dale wotwrtjenu wostajila – kak m la potom d ławos zwjazkowego p edsydstwa schwali , gremij wuwjaza a nowowólby p ewjes ?

5. B prawje, zo je so diskusija wjedła. Jednotliwcy su so słowa jimali a su – byrnjež to medije zd la hinak reflektovali – tež wotmołwy dóstali. Tole wuchad a tež z protokola hłownej zhromad izny. Byrnjež so wjetšina słowa njejimala – što chcył n tkole twjerd i , zo wona wjetšina tež njew , wo im je rozsud iła. To po mojim m njenju kóždneho delegata zjawnje diskredituje, štož njewotpow duje demokratiskim zasadam, z kotrymiž dyrbiš tež p ipóznawa , zo ma druhi hinaše m njenje.

6. Rozsud wo namje e b jasny: Dw t e inje p itomnych stej za rozsud hłosowałoj (wot 149 hłosowachu 99 za namjet, 20 b chu p e iwo tomu a 28 so hłosa wzdachu). Zw s amy, zo b rozsud demokratiski a zo bu samo dwójce tworjeni: jónu z p iwza om rozprawy zwjazkowego p edsydstwa a jónu ze schwalenjom formulowaneho wobzamknjenja.

Na tutym zakład e bud emy n tko swoju d ławos jako legitimowana zastupjerka serbskeho luda pokrowa .

Dawid Statnik, p edsyda

Wólby w Praze

Dotalny předsyda wobkrućeny

„Spole nost p átel Lužice“ (SPL), Towaršnos p e elow Serbow, p ewjed e dnja 13. apryla 2013 w Serbskim seminarje w Praze swoju wólbnu zhromad iznu. W swojej rozprawje hódno eše p edsyda dr. Petr Kaleta bohatu d ławos za d eneho l ta a naspomni mj. dr. wusp šne p edstajenje oratorija „Nal a“ we Valdštejskej zahrod e w Praze z wjacorymi serbskimi chórami a SLA. „B še to jónkrótne a wulce kwalitatiwne p edstajenje Serbow, njehladajo horcych l tnych temperatur“, wón praji, wšitkim sobuskutkowacym so wutrobnje d akujo. Wažne za estnohamtsce skutkowacu

towaršnos je tež zr enje wo zhromadnym d le, kotrež bu l tsa 8. m rca ze zarjadom Domowiny podpisane.

Na wólbach p edsydy bu jeni ki kandidat wobkru eny. Je to dr. Petr Kaleta Ph.D., kotryž tutu wažnu funkciju hižo pje l t wukonja. Za jeho zastupjerjow pak buštaj nowaj łonaj towaršnos e wuzwolenaj, a to slawistaj magistraj Stefan Pilát, sobud la er Słowjanskeho wustawa w Praze, a Josef Šaur, docent na Masarykowej uniwersi e w Brnje. Towaršnos p e elow Serbow ma cyłkownje 146 łonow – w zo wosebje z Prahi, ale tež z Brna, Opola a Łužicy. Dalši nowy łon SPL bu jednohłósnje p iwzaty; je to Clemens Škoda, referent Domowiny za kulturu a wukraj. Spo atk apryla dósta SPL dalše

Wjelezboža znowa wuzwolenemu předsydzě SPL Petrej Kaleće wupřa Clemens Škoda, kulturny referent Domowiny (wotprawa).

rumnos e w p izemju Serbskeho seminara, hd ež poski uje so p e elam Serbow tež móžnos p enocowanja.

tekst a wobraz: Łu

Skkušíš našu serbsku zgromadnosć

Swóju lětosnu glownu zgromažinu jo pšewjadła Domowinska župa Dolna Łužyca z. t. dnja 12. apryla w Janšojcach. Mimo rozpšawy županki dr. Madleny Norbergoweje stej stojalej wulichowanje starego a wuzwólenje nowego župneho pšedsestarstwa w srježišću wjacora.

P edsesta Domowiny Dawid Statnik jo tam gronił: „Staramy se wó zd aržanje serbskeje r cy – dolno- a gónoserbskeje. Župa Dolna Łužyca jo wažny l Domowinskego ĩa, to se wósebne wjaselim, až jo ĩo rozd lone na tak wjele młode ramjenja. Cu se wu kowa wšyknym don nta aktiwnym za jich njewomucne, pilne ĩo.“ Dr. Madlena Norbergowa, kenž jo była zachadne styri l ĩa županka, jo mógała w swójej rozpšawje na wjele wusp chy Domowinskego ĩa w Dolnej Łužycy pokaza . Serbš inu pótrjefjicy jo wóna groniła: „Trjebamy na kuždy pad hyš i w tšu akceptancu serbskeje r cy w zjawnos i a samozrozumliwu prezencu serbskeje r cy w regionje; mimo kultury w turizmje, góspodarstwje a regionalnej politice.“

ĩo mło inskego aktiwa jo p edstajiła Jenifer Dünnbierojc z Gór: „

Žowća z Gór w swóich pyšnych narodnych drastwach, napšawo Jenifer Dünnbierojc, kenž jo tam lětosna Domowinsku kupku založyla. foto: Helmut Matik

Wšuzi comy měš take serbske „gnězda“

Baza župy Dolna Łužyca, to s o wy, lube zastupniki towaristwow a Domowinski kupkow!

A wy s o wjele na nogi stajili a z wjaselim a energiju se wó serbstwo starali. Mamy 19 kulturnych a tradiciskich towaristwow z 913 cłonkami. Wop imje e ĩa jo pokazanje serbskich nałogow, tradicijow a tak su towaristwa wažna pódp ra teke za mło inske kupki. Druge kulturne towaristwa pokazuju serbsku kulturu na wub rnu wašnju na jawiš ach we wokolinje a dalej. Wy wšyčne s o tak multiplikatory serbskego žywjenja! Domowinski kupkow mamy w Dolnej Łužycy 31, z kótarychž stej dw gano nowo k tomu p išlej, na Górach a w Lubnjownje. Na Górach jo pó l mło iny wjeliki. W Lubnjownje m se

„Glowna tema na našych wobradowanjach jo było p igótowanje zgromadnych zar dowanjow, wótgłosowanjeterminow, organiz rowanje mjazsobneje pódp ry a skšu i našu serbsku zgromadnos , ako my hyš i dlujko njamamy, ale ako p ib ra.“ Wóna jo kritiz rowała mjazy drugim šmarjenje župneje pawšale.

Pó zm stymi kontrowersnej diskusiji su wuzwólili delegaty nowe župne p edsestarstwo z 13 cłonkami. Nejwažnejša nowos p i tom: Župa Dolna Łužyca ma nowego župana. Jo to 34-l tny M to Nowak z Chó ebuskeje Domowinskeje kupki, wjednik Chó ebuskeje wótnožki R cnego centruma Witaj. Zastupny župan wóstanjo Harald Koncak z Turjeja a nowa pokladnica jo Karin Tšukowa z Dešna.

M. Kóncař / B. F.

Pozicije

Ja cu w župnem p edsestarstwje doj pi , až ĩamy ze wšyknymi, kótarež to k , groma e za dalejuwujanje dolno-serbskeje r cy a kultury. Za to trjebamy transparentnos , dow ru a wjasele p i cesnoamtskem angažemen e.

Měto Nowak, nowy župan w Dolnej Łužycy foto: G. Wiczorek

Som 18 l t bydlił w Budyšynje a som se w tom casu teke w Domowinje angaž rował. Tam nazb rane nazgónjenja cu wužywa wósebne za to, aby ako župne p edsestarstwo Dolna Łužyca gl dali teke na strony Górneje Łužyce. Cil jo, se cełkownje ako Domowina prof l rowa , kótaraž dej wšake regiony z rozd lnymi wum njenjami a specifiskimi nazgónjenjami zastupowa .

dr. Pěš Šurman, Chóšebuz

W mójom žywjenju – połowa skem a priwatnem – grajo serbstwo wjeliku rolu: ĩam w Serbskem instiutu e, rejujom w folklornem ansamblu. Pó casu pak som k ĩa teke politiski n co wugba . Togodla som za župne p edsestarstwo kandid rowała. Za mnjo stej (bazisowa) demokratija a transparenca wjelgin wažnej. Žycym se w cej transparence w Domowinje. Za to cu se zasaj i .

Franciska Šulcojc, Chóšebuz

Mój pr dny zam r ako cłonk p edsestarstwa župy „Dolna Łužyca“ jo, až pó l pšymy kontakty mjazy Dolnymi a Górnymi Serbami, aby se wobnowił zmysl, až su Serby jaden lud, wšojadno, ož n chten bydli. Bernd Pittkunings, Dešno

Z wjele idejami wopl wamy serbske wejsne tradicije a wužywamy p i tom rad bogate kulturne póbitowanja Domowiny. Ja by k ĩa se za wšyčne angaž rowa , kenž njamógu tak derje abo nic w cej tak derje serbski pow da , aby se zasej w cej z Domowinu identifi rowali a gjarde na swój póchad su, aby pó tej droze sami abo ze swójjimi ĩimi zasej k serbskeje r cy namakali. Ines Schneider, Radowiza

Drastwiny žeń w Lubnjowje jo był ředny swěžen ludowych drastwow

Kužde l to ma Nimski zw zk drastwow z. t. swój wjerašk z jadnym dnjom drastwow. Ten jo se l tosa wót m l wót 12.4. až do 14.4.2013 w bto a skem m s e Lubnjow.

P ep osyło k tomu jo Lubnjojske domowinske towaristwo „Rubiško“ a jo teke pšosbu stajiło, až dostanjo dolnoserbška sw e ska drastwa drogotny titul „drastwa l ta 2013“.

Na drugem dnju togo wjeraška su se zmakali zastupniki z tych 12 wót - lenjow w Nimskej z n i 40 drastwami k delegatnej konferency w radnicy m sta. P edseda a druge su gódno ili sl dne l to a su jasnje wuzwignuli, až ludowe drastwy su wjelgin wažne za identitu a zw zanos z domownju. K tomu słušaju teke spiwy, reje, mamina r c a dialekty. Take immaterielne póklady njestoje w Nimskej hyš i pód š itom, ale w Parisu su wóni p istup Nimskej k Unesco-dojadnanjenju l tosa juž p igótowali.

Mjazy gós ami stej mimo krajneju ražcowu wokrejsowu OSL a LDS a Lubnjojskego šofty teke bylejš p edseda Domowiny Dawid Statnik a zastupny jedna el Domowiny Harald Ko cak.

Wšykne su se wugronili za zd aržanje serbskich kulturnych bogatos ow tek w formje drastwow. Minista dr. Woidke jo inform rował, až Bramborska to serbstwo kšu e sp chujo. Praktiski su to ned pokazali folklorna kupka „Łoka ina“ z Lubnjowa, chor „Łužyca“ z r dnymi ludowymi štuckami a towaristwo „Rubiško“ z wjele wšakorakimi sw e skimi drastwami z Dolnje Łužyca. Mimo togo jo k wi enjeju była w radnicy m sta wustaje ca wó Serbach we Łužyca.

Minista dr. Woidke jo m l teke ces wugroni titul „Drastwa l ta 2013“ za dolnoserbšku sw e sku drastwu. Člonki wót „Rubiška“ su gjar e wustupili z wjelerakos u wariantow dolnoserbškeje drastwy z Wjerbnja, Raduša, Mósta, Bórkow a z Chó ebuza. Martina Nowakojc wót Serbskego muzeja w Chó ebuza jo p edstajiła wogl darjam rozd le mjazy drastwami. Wót teje wjelebočneje bogatos i drastwow dajo n nto teke kšasny kalenda za l to 2014. P iducy drastwiny e bu o w Schwarzwal e.

Uta Henšelowá

Pšedsedarka towaristwa „Rubiško“ Andrea Pursche z wopismom wó wuznamjenjenju dolnoserbškeje swěžeńskeje drastwy ako „Drastwa lta 2013“. Wóna chójži burska we Wjerbańskej drastwje. Na głowje ma wóna staru wariantu teje swěžeńskeje drastwy. Lapa njejo wušywana, ale z mustrowanego žyža. Take šańke tkaniny su byli wjelgin wobubowane w 30tych lětach zajžonego stolěša a su se teke wužywali za šorce.

foto: towaristwo „Rubiško“/Uwe Bradtke

Pócesćenje Jurija Pěčki w Chó ebusuzu

Jurij Pěčka (1928 – 1989) foto: priwatne

Dnja 27. apryla 2013 by wósw ił Jurij P ka, dlujkol tny wjednik Serbskeje rozšyrjoneje wušeje šule a župan Chó ebuskeje župy, swój 85. narodny e . Bóžko wón njejo to mógl dožywi , p eto jo w starstwje 61 l t pó žkej chóros i wumr l.

Na njogo su spominali p i rowje na

Chó ebuskem pódpódnjomem kjar-chobje mjazy drugim n gajšne ceptarje, insajšny župan a sobu l a erje Domowiny. Christa Elina ako ceptarka a p ija elka P kojce familije jo p edstajiła p ibytnym žywjenjob g a zaslužby Jurija P ki. Wóna jo groniła, až jo pochadał z Górneje Łužyca, jo ako syn serbskego twarca na ludowu šulu chój ił, ako 16-l tny hyš i do wójny musał a pó wójnje w eskej Lipje maturu zložyl. Pón jo wón stud rował na ceptarstwo a jo zachopił ceptari nej-pjerwej w Bukecach pla Budyšyna.

W l e 1952 jo wón dóstał nic rowno lažki nadawk založy j adnu serbsku wušu šulu w Dolnej Łužyca. P i tom le jo wón nazgónił wjele wótpokazanja p e iwo tomu serbskemu how. Weto jo wón šulu ako serbske kubłaniš o natwarił a jo 30 l t dlujko jeje direktor byl. P i tom jo se wón wjelgin starał wó to, až serbstwo, ze stawiznami, z kulturu, z ludowymi rejami a wósebnje z dolnoserbškeju r cu, kšute m stno we wuchbje a w lichem casu wuknikow zabjerjo.

Ale Jurij P ka njejo jano direktor teje šule byl a generacije mlódych

W digitalnym wudaću

„Naša Domowina“

namakaće přinoškaj wo
folklornym festiwalu a wo
kubłanskej syći PONTES.

serbskich wuknikow wukublał, wón jo se teke angaž rował za wóžywenje serbskego sebjew dobnja w Dolnej Łužyca. Wón sam jo byl člonk Domowiny wót l ta 1945. Wósebnje ako župan Chó ebuskeje župy jo se wón wót l ta 1963 zasaj ował, aby Dolnoserbby swóju narodnos , r c a kulturu górzej aržali. P i tom jo wón byl teke dlujkol tny člonk Zw zkowege p edsedarstwa Domowiny. P i nowem m stnje jogo rowa, ož tek wótpócywatej jogo enkelsyna, jo se zagrał jogo nejlubšy spiw „Boleraz“. Cu se na tom m stnje wu kowa Elic familiji za dostojne spominanje na tu wažnu wósbu a prócowarja serbskego žywjenja w Dolnej Łužyca.

U. Henšelowá

regionalna pow darka Domowiny

Přeprašenje na spēwny wječork

Župa „Michał Hórnik“ a Domowinska skupina Njebjelicy p eprašujetej wšitkich lubowarjow serbskeho spwa na spēwny wječork pjatk, 5. julija, do Njebjelicy. Započatk je w 19.30 hod. na swjedenskej luce „Pihankach“. Wječork so ze wšelakimi programowymi dypkami wobrubu, zhromadne spwanje pak steji w srjedišu. Woline derjem e bud e postarane.

Lětni koncert w Radworju

Chór Meja p eprašuje wšitkich zajimcow na swój tradicionelny lětni koncert njedelu, 7. julija, na zahrodě pi Starej cyrkwi ce w Radworju. Wot 15 hod. poski so swa ina. Koncert zahaji so w 16 hod. Program wuhotuja Mejenjo ltsa znowa z hosimi, mjez kotrymiž bud e skupina Wólbernos e.

Namjety zapodać

Tež ltsa maja so zaso zaslužbne wosoby z Mytom Domowiny, Mytom Domowiny za dorost a estnym znamješkom Domowiny wuznamjeni.

Z mytom maja so wosoby po es i, kotrež so zamnje a wuspšnje za zachowanje a wozrodjenje serbskeje kultury, wosebje pak serbskeje re, zasaduja. Z Mytom za dorost wuznamjeni so młodostna/y abo skupina, kotraž/yž so na wusahowace wašnje za swój lud angažuje. Z estnym znamješkom Domowiny p ipóznawaja so zaslužby w towarstwowym dle, zwoprawdace program a smrnicy Domowiny.

Prosimy lónow župow, towarstwow a jednotliwcow, zo bychy namjety za wuznamjenje ha do 30. junija 2013 zarjadej Domowiny w Budyšinje sposrdkowali. Namjet móže e tež z e-mailku pósła na clemens.skoda@sorben.com. Namjety mli wobsahowa biografiske daty a jadriwe wopisanje skutkowanja mytowaneho.

Domowina z nowej internetnej stronu

W juniju chce Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow swoju nowu webstronu do sy e staji. Wulke lipowe łopješko na hłownej stronje pokazuje na zhromadnos serbskich towarstwow. Nowefunkcije sunap ikładpytanje wobsahow, mediateka a protyka. Ntko steji

tež wobluk naprašowanjow p edsyd e a zwjazkowemu p edsydstwu (na stronje pod „forum“) bóle w srjedišu. Wosebje pak chce natwarjena sy župam a nadregionalnym towarstwam platformu ski e, zo bychy swoje wobsahi wozjewili.

Cl. Škoda

Pšepšosenje na 16. žeń wótbagrowanych serbskich jsow Einladung zum 16. Gedenktage für abgebagerte Dörfer

am 8.6.2013, 14 Uhr, für Groß Lieskow/Liškow

Domowina-Zwzk Łužiskich Serbow z. t. a wósebnje Domowinska župa Dolna Łužyca z. t. p eprašujetej na 16. e wótbagrowanych serbskich jsow. Wopomnje e bu o na gruntach n gajšnjeje gmejny Liškow (Groß Lieskow).

Erntefest in Groß Lieskow um 1950/žnjowny swěžen w Liškowje wokoło 1950 foto: priwatne

Wšykne n gajšne wobydlarje Liškowa, ale teke Liškowka a Tšawnice rowno tak ako dalšne gósi su na wótwórjenje nowego wopomniš a wjelgin wuśobnje p eprašone. Wótjzdbu o zeger 13.00 gó. wót góstnego parkowaniš a wugloweje jamy Janšojce/Chóebuz pódołnoc (Tagebauanlagen Tagebau Jänschwalde bzw. Cottbus-Nord p i droze B97 z

Gubina k awtodroze A 13).

Alle ehemaligen Einwohner von Groß Lieskow, aber auch von Klein Lieske und Trinitz und weitere Gäste sind zur Einweihung der neuen Gedenkstätte herzlich eingeladen. Die Teilnehmer treffen sich um 13 Uhr auf dem Parkplatz Tagesanlagen/Tagebau Jänschwalde, wo die Weiterfahrt organisiert wird.

program sobotu 8. junija 2013 zeger 14.00 góž. – wótwórjenje a wuwitanje

- nagrono p edsedarja Domowiny Dawida Statnika
- nagrono jadnogo n gajšnego wobydlarja Liškowa
- póstrowne słowa
- wusw enje wopomnje skego kamjenja
- cerkwinske žognowanje – fara n. w. D. Schütt
- wótekšy e informaciskeje tofe a saj anje lipy

X. Mjezynarodny folklorny festival „Łužica 2013“ X. Internationales Folklorefestival „Lausitz 2013“

11.7. Budyšin/Bautzen
12.7. Hochoza/Drachhausen
13./14.7. Chrósicy/Crostwitz

www.folklorefestival-lausitz.de

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske m njenja njekryja so na kóždy pad z m njenjom wudawa e la. Redakciski kónc: 15.05.2013

wudawa el/Herausgeber: Zarjad Domowiny • Zarjad Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina

Postowe namsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

redakcija/Redaktion: Borbora Felberowa
tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mail: felber-pr-domowina@sorben.com

lektoraj/Lektoren: Božena Braumanowa, Erwin Hanuš
zhotowjenje/Satz: Lausitz-Grafik, Melanie Kotissek • iš /Druck: Lausitzer Druckhaus GmbH Budyšin/Bautzen
„Našu Domowinu“ namaka e w interne e pod www.domowina.de Dokumenty/publikacije
Domowina spchowane wot Założby za serbski lud, kotraž dóstawa ltnje p iradžki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.

Hranicy přesahowaca kubłanska syć „PONTES – wuknyć w Europje a za Europu“ a Domowina

PONTES
LERNEN IN UND FÜR EUROPA

Brücken bauen in der Euroregion Neißة

PONTES je hranicy přesahowaca kubłanska syć w Euroregionje Nysa. Nasta zhromadnje z 71 dalšimi wuknjacymi regionami w lě 2002; Zwjazkowe ministerstwo za kubłanje a sl d enje je PONTES wot 2002 ha do 2007 we wobłuku programa Wuknjace regiony – sp chowanje syćow podpařało.

Zam r tutych wuknjacych regionow je sp chowanje najwšelakorišich iniciatiwow wuknjenja a žiwjenja. Nje d e tu potajkim jenož wo as kubłanja w p stowarnjach a šulach, ale wo najwšelakoriše kubłanske poskitki za wš generacije. Nošerjo kubłanja w hrani nej kón inje t och krajow tu pola nas, a to w Zhorjelskim a Budyskim wokrjesu, su sebi p i tym wosebity nadawk stajili: nadawk zeznajomnjenja ze susodom. Za spjeljenje tutoho nadawka su akterjo š roku sy partnerow natwarili. Mjez sytu najwšelakorišich partnerow su mjez druhim frmy bao GmbH, ABS Robur tzwr Žitawa, Euro-šuli Zhorjela/Žitawa, Wysoka šula Žitawa/Zhorjela (FH), Marketingowa towaršnos Hornja Łužica-Delnja Šleska zwr, Sakska kubłanska agentura, kubłanski centrum IHK Drježdany, regionalna pobo ka Žitawa. W Mjezynarodnym zetkawanskim centrumje we Wostrowcu zam stnjena agentura PONTES jako zarjad p istajenych d ĩla bjez wuwza a na zaklad e projektoweho sp chowanja. PONTES r ka móst, mosty twari . Husto styšimy p ispomnjenje abo sami zw s amy, zo smy jako Serbja móst k našim słowjanskim susodam. Runje tohodla njesm my so prócowanjam hrani neje kón iny zawr , chcemy-li so susodam bliži , so mjez sobu zeznawa , r susodow nawukny atd. Wot l ta 2004 skutkuje Domowina jako projektowy partner w sy i sobu a wot l ta 2007 je z ĩonom a kooperaciskim partnerom tuteje sy e. Wusahowacy projekt zhromadneho d ĩla w zajimje nawuknjenja a sposrdkowanja štyrjoch susodnych

r ow (š iny, póš iny, n m iny a serbš iny) a kulturow Euroregiony Nysa b še w l e 2007 mjezynarodna konferenca z temu „Z ĩmersiju wusp šnje k wjacer nos i w Euroregionje Nysa“ w Smoch icach. Hłowny zam r konferency b še dopokaza tr bnos b žneho p echoda wot p stowarnje do zakladneje šule a dale, zo bychu d ĩ i nowu r wusp šnje nawuknyli.

W zhromadnym d ĩle pedagogow ze wš ch štyrjoch r nych rumow nasta 2008 pr nja wersija štyrir neje wuknjenskeje hry „Pytanje poklada“ k wužiwanju w swobodnym asu, kotraž bu pozd išo za r ĩnu wu bu dale kwalifikowana a kiž so mjeztym w n hd e 500 d ĩ acych p ebywaniš ach a šulach euroregiony wusp šnje wužiwa.

Z tym, zo je so Domowina aktiwne na fachowych wum nach a mjezynarodnych konferencach wo kubłanskich prašenjach we wjacer nych rumach wobd ĩla, wuwi so krute partnerstwo Domowiny z hranicy přesahowacej kubłanskej sy u PONTES. Dalši wusl dk zhromadneho skutkowanja je wuwi e certifikata w štyrjoch r ach za wosebite kompetency w euroregionje, to r ka, wosebite znajomos e w r ach susodow, znajomos e wo stawiznach, geografiji a politiski pom rach w tutych t och krajach, wobd ĩenje na hranicy přesahowacych projektach a wum nach atd. Tutón certifikat spož a so w t och schod enkach: zakladnym, srjed nym a dw maj hornimaj scho- d enkomaj.

Mjez tym bu wjace ha 260 certifikatow p e- podatych, a to 96 kró n mski, 44 ški, 63 póški a 58 serbski.

Certifikaty su wšitcy t o preziden a Euroregiony Nysa podpisali. Kónc jutrownika p epodašej ška generalna konsulka w Sakskej, Jarmila Krej ĩková a dr. Hilža Eli- na 47 šulerjom Serbskeho gymnazija a Serbskeje srjed neje šule Budyšin tutón certifikat p ewažnje wsrd nym schod enku. Z tym hódno achu so znajomos e šulerjow w š inje a serbš inje.

Za wosebite zasad enje w zmysle zhromadnos e w euroregionje nasta certifikat „estny pólšanc kompetentni““. Dotal bu sydom estnych pólšancow pomjeno- wanych, a to ze wš ch štyrjoch r nych rumow. Jich wosebity nadawk a narok je š rjenje mysle wobknježenja susod- nych r ow, wo kompetencach ze suso- dami so wum ni a skutkowa . Zdobom wobd ĩeja so na p epoda u certifka- tow.

Sobud ĩo Domowiny w kubłanskej sy i je zasadnje k wjetšemu p ipózna u serbskeje r e wjedlo. Serbja su w zaštych l tach p ez wobstajne a jadriwe sobud ĩo w sy i aktiwne jako móst k słowjanskim susodam skutkowali a mjezsobnos i susodow w t iróžku krajow a štyrir nym rumje p inošowali. Nad ĩjamy so na dalše wusp šne zhromadne skutkowanje w p ichod e.

dr. Hilža Elina

Certifikaty „Kompetentni“ za kompetencu w susodnych rěčach a znajomosće stawiznow, žiwjenja a kultury susodnych krajow w Euroregionje Nysa dósta dnja 26. apryla 38 šulerjow 7. do 10. lětnika Serbskeho gymnazija a 9 šulerjow Serbskeje srjedneje šule Budyšin. Tute přepodašej jim generalna konsulka Českeje republiky Jarmila Krej ĩková z Drježdžan a serbska čestna pólšanca Euroregiony Nysa dr. Hilža Elina (wotprawa).
foto: Katja Liznarjec

**Wutrobnje witajće k nam
na X. mjezynarodny
folklorny festiwal
„Łužica“**

D esaty raz su l tsa kulturne skupiny ze wšeho sw ta z hos om Serbow we Łužicy, hdyž wotm je so wot 11. ha do 14. julija w Budyšinje, Hochozy a Chrós icach mjezynarodny folklorny festiwal „Łužica“. Hižo cyłe l to p ihotowanski wub rk jubilejny podawk p ihotuje.

Nimo mnohich kulturnych skupin a ansamblow z Łužicy su mjez druhim skupiny ze Słowakskeje, Awstriskeje a Letiskeje p iprajili – n kotre wid i e na tutej stronje. Organizatorjo wjesela so wosebje tež na kulturne lesa ze zamórskich krajow kaž Kanady, Indiskeje a Awstralskeje. Tež zhromadne d ło z mjezy p esahowacym projektom RML2future je dojednane. Projektownicy b chu hižo na koperskich mišterstwach „EUROPEADA 2012“ kampanju za wjacer nos w Europje startowali. Folklorny festiwal chce na mnohotu r ow a kulturow pokaza a k dorozumjenju mjez ludami p inošowa .

Sakski ministerski prezident Stanisław Tilich p ewozmje patronat X. mjezynarodneho folklorneho festiwala „Łužica“, za zarjadowanje w delnjołužiskej Hochozy pak nut kowny minister Braniborskeje dr. Dietmar Woidke.

fota: ansamble

Les Mutins de Longueuil z Kanady

O'Shea-Ryan Irish Dancers z Awstralskeje

Zespół Pieśni i Tańca Kaszuby z Pólskeje

Rhydham z Indiskeje

Folklorny ansambl Jurošik ze Słowakskeje

Poljanci z Gradzišća w Awstriskej

Ayarik z Jakutskeje